

STODOLÁČIK

Stodoláčikov internetový časopis

ZIMA 2013

OBSAH: Okienko pre rodičov

Šikovné jazýčky

Zimné zvyky a obyčaje

Čo si spolu vyrobíme, vyfarbíme

Okienko pre rodičov...

Selektujte televízne programy pre deti

Televízia, noviny, reklama, rozhlasové vysielanie, či filmy, literatúra a v neposlednom rade internet. Dnešné deti majú k dispozícii množstvo spôsobov ako sa dostať k informáciám. Nepochybne to rozširuje ich obzor a vedomosti, no nezabúdajte na to, že to má vplyv aj na ich voľnočasové záujmy. Navyše dieťa musí množstvo ponúkaných informácií selektovať, nie vždy však správne. Na jednej strane teda množstvo informácií môžeme chápať ako prínos, na strane druhej dieťa môže byť informáciami zbytočne presýtené.

Prínos médií

Médiá deťom prinášajú nové informácie, dávajú im priestor pre vzdelanie, podporujú estetické vnímanie, môžu pôsobiť preventívne či upozorniť na nežiadúce správanie. Na druhej strane sa však môže dieťa prostredníctvom médií ľahko dostať do kontaktu s nevhodným obsahom. Príkladom je internet. Ten často so svojimi možnosťami prináša anonymitu, vďaka ktorej niektoré deti siahajú aj po tabuizovaných témach. To je však len jedna z nástrah, ktoré pre deti internet predstavuje.

Väčšina detí trávi nadmieru voľného času pre televíziou či počítačom. Odborníci upozorňujú, že výber televíznych programov by mal mať na starosti rodič. Či už ide o televízne programy alebo trávenie voľného času pri internetových stránkach. Vytriediť si z množstva ponúkaných informácií to najpotrebnejšie môže byť problematické nielen pre dieťa ale aj rodiča. Tí často robia chybu, pretože nechajú deti sledovať televíziu bez toho, aby vedeli, o aký program sa jedná. Či už je to z ľahostajnosti alebo nedostatku času, netreba zabúdať, že selekcia programov je základným bodom vo vzťahu dieťa a médium.

Jednotné označovanie programov

Na tento účel slúži aj jednotný systém označovania televíznych programov. Piktogram v ľavom alebo hornom hornom rohu obrazovky preto neignorujte. Naopak má vám pomôcť zorientovať sa v širokej ponuke programov, ktoré človek prirodzene nemôže obsiahnuť všetky sám. Jednoduché piktogramy označujú programy, ktoré sú nevhodné a neprípustné pre maloletých do 18 rokov, programy nevhodné alebo neprístupné pre maloletých do 15 rokov, 12 a

7 rokov. Zelený medvedík naopak označuje detské programy. Ak sa budete riadiť spomínaným označovaním, môžete si byť istý, že vaše dieťa sa nebude pozeráť na scény násilia, erotiky, vulgárne či inak nevhodné správanie. Je totiž dokázané, že násilie v médiách má dosah na správanie detí, rast kriminality, sexuálnych zločinov a podobne.

Zobrazovanie zla

Aj v prípade selekcie programov však treba postupovať veľmi individuálne. Výber závisí aj od zrelosti dieťaťa a jeho osobnosti ako takej. To čo pre jedno dieťa môže byť prínosom, môže byť pre ďalšie dieťa ohrozením. Zlý vplyv na dieťa môžu mať aj pre nás „obyčajné správy“ o rodinných tragédiách, pokusoch samovrážd a podobne. Dieťa môže mať problém spracovať informáciu, respektíve posúvanú informáciu môže zle pochopiť. Navyše môže preň pôsobiť ako vzor. Rodičia často podceňujú riziká programov. Najlepšie je, ak si rodič s dieťaťom určí hranice, ktoré programy smie a nesmie sledovať a vysvetlí mu dôvody prečo tomu tak je.

Reklama

Samostatnú kapitolu tvorí reklama. Vytvára vzory, ktoré nemusia byť vždy správne. Deti majú totiž snahu stotožňovať sa so známymi osobnosťami, napodobňovať svoje vzory. Dieťa nevie rozlíšiť pravé hodnoty, rebríčok tých svojich si ešte len buduje. Samozrejme nie každá reklama má na dieťa negatívny vplyv. Neustále napríklad prebiehajú diskusie o tom, či majú vychudnuté modelky dopad na vznik anorexie a bulímie u mladých.

Šikovné jazýčky...

Haló, Perinbaba

Chumelenie je dnes slabé, zavoláme Perinbabe.

Nech nepečie koláče, nech perinu poskáče.

A ona hneď cupi - dupi! Už padá sneh do chalupy.

Na každého husto sneží, na holúbkov na nábreží.

Všetkým psíkom do uška, aj mačkám do kožúška!

Perinbaba, ty si zlato, ten tvoj sniežik stojí za to.

A spieva nám vo vzduchu : - Padám, deti, juchuchú!

Hádankáreň

Vo vani nám pláva,

chvostom na nás máva.

nemá to vraj vo zvyku,

Vždy býval len v rybníku. (kapor)

V stojane nám v izbe rastie,

Priniesol nám radosť, šťastie.

svetielkami celý žiari

a my máme úsmev v tvári. (vianočný stromček)

Vianočný deň, tak to býva,
tajomstvá vždy pekné skrýva.
Čakajú nás- mňa i teba,
pod stromom ich hľadať treba. (darčeky)

Koník, hviezda, ba i zvon,
rozvoňali celý dom.
Tá vôňa je všetkým známa,
upiekla ich moja mama. (medovníčky)

Snehuliačik

Snehuliačik, snehuliak, aký si ty neborák,
nemáš ani kabáta, skry sa aspoň za vráta.
Nefúka mi do ucha, netreba mi kožucha,
mne je vtedy najlepšie, keď severák zafúka.

Zimné zvyky a obyčaje...

Niečo o Vianociach.....

Čo sú Vianoce?

- kresťanský sviatok, je to oslava narodenia malého Ježiška. Vianoce sú najkrajšie sviatky v roku. Sú časom odpúšťania, túžob, splnených prianí, krásnych stretnutí, sú to sviatky lásky a dobroty. Na Vianoce by nikto nemal byť sám.

Prečo máme na Vianoce kapra?

- kapor na štedrovečernom stole patrí k vianočným zvykom. Vianoce sú plné ľudových zvykov. Zdobí sa vianočný stromček, spievajú sa koledy, rozdáva sa darčeky, pečú sa medovníčky a iné vianočné koláčiky, spieva sa Tichá noc, jedia sa typické vianočné jedlá.

Prečo je vianočný stromček v stojane?

- bez stojana by nestál, lebo nemá korene. V minulosti však ľudia, hlavne na vidieku, vešali vianočný stromček v kúte alebo v strede izby dolu hlavou. Zdobili ho rôznymi plodmi, jabĺčkami, orechmi, venčekmi zo strukovín, koláčikmi.

Načo nám je adventný veniec?

- adventný veniec je symbolom adventného obdobia, ktoré trvá štyri týždne. Veniec má štyri sviece, ktoré sa postupne zapalujú počas štyroch adventných nedieľ. Advent je čas čakania a prípravy na vianočné sviatky.

Čítanie na dlhé zimné večery.....

Rozprávka o vianočnom stromčeku

Zajko Jajko si hopkal po cestičke a skúmavo si obzeral smrek.

Na čo myslíš? – vyrušil ho macko Brumko.

Keď vidím tie smrek, spomenul som si na vianočný stromček. O chvíľu sú tu Vianoce – odvetil zajko Jajko.

Ako vyzerá vianočný stromček? – spýtal sa macko Brumko.

Je vysoký, voňavý, visia na ňom jabĺčka, orechy a čokoládové mrkvičky – usmieval sa zajko Jajko.

Ja som ešte nikdy nevidel vianočný stromček. Na Vianoce zaspím zimným spánkom, toto je moja posledná jesenná prechádzka. Už zajtra vhrupnem pod perinu a z brloha vyleziem až na jar – hovorí macko Brumko.

Čo keby sa stalo, keby si tento rok neuložil na zimný spánok? Vieš kôli Vianociam – navrhol zajko Jajko.

To je výborný nápad! Keď budú Vianoce, zaklop mi na vrátka – povedal macko Brumko s úsmevom.

Nadišiel vianočný čas a zajko Jajko, podľa dohody, zamieril k medvediemu brlohu. Zaťukal na vrátka ťuk-ťuk-ťuk. Macko neotváral. Zaklopal na vrátka klop-klop-klop. Macko neotváral. Zabúchal na vrátka buch-buch-buch. Macko neotváral. Priložil k vrátkam pravé uško a začul chříř-bum-chříř-bum. Priložil k vrátkam ľavé uško a začul chříř-bum-chříř-bum.

Ach jaj – vzdychol zajko Jajko a pobral sa cestičkou domov. Vedel, že macko Brumko sníva svoj medvedí sen – o Vianočnom stromčeky.

Čo si dneska vyrobíme, vyfarbíme...

Adventný kalendár je vyrobený z obyčajného papierového taniera, na ktorý do stredu nalepíte obrázok s vianočným stromčekom a kraje taniera nastrihnete a napíšete čísla od 1 po 24. Hotový adventný kalendár si môžete buď zavesiť na stenu alebo magnetkami prichytiť na chladničku. Každý deň si potom jedno číslo buď prečiarknete, zamaľujete alebo odstrihnete a budete tak mať neustále na očiach, koľko dní ešte ostáva do Štedrého dňa.

